

at Udvalget i det Hele kunde slutte sig til Bestemmelserne i § 1. Jeg er ganske enig med ham i, at Hovedbestemmelsen, nemlig den, at Sagsførerne i alle Tilfælde skulle have fuld Betaling for deres Arbejde, er heldig. Derimod tillod jeg mig allerede ved første Behandling at udtale nogen Tvivl om, hvorvidt Lovforslagets § 1, 2det Punktum, var tilstrækkelig tydeligt. Der er ikke blevet taget videre Hensyn dertil, og i hvert Fald har det, som Udvalget ved sit Vædringsforslag Nr. 1 vil have føjet til Paragrafen, jo ikke nogen særlig Betydning i denne Retning. § 1, 2det Punktum, bestemmer jo nemlig, at Salærets Størrelse skal efter vedkommende Sagsførers Paa-stand bestemmes af Retten enten ved Dommen eller, hvis en saadan ikke senere skal affiges, ved en særskilt Kjendelse; og saa kommer derefter, hvorledes denne Kjendelse kan være beskaffen. Hvor der er Tale om en Domsag, en kriminel Sag, er der ingen Vanskelighed til Stede — naar Dommen affiges, bestemmer Dommeren Salæret —, men det tvivlsomme Spørgsmaal kommer frem, hvor der er, om jeg saa maa kalde det, subsidiært beskaffede Sagsførere, det vil sige Sagsførere, som enten i en offentlig Sag eller i en beneficeret Sag beskikkes til at procedere for en anden Ret end den, hvorved selve Hovedsagen føres. Jeg reiste det Spørgsmaal allerede ved forrige Behandling, og det blev fra kompetent Side udtalt, at i et saadant Tilfælde skulde Salæret bestemmes af Dommeren ved den subsidiære Ret, det vil med andre Ord sige — ved at tage et Exempel bliver det klarere —, at, naar en Part har fri Proces under en beneficeret Sag, og der under denne Sag skal optages f. Ex. et Thingsvidne i en anden Jurisdiktion,ovre i Jylland f. Ex., lader man ikke den i Hovedsagen beskaffede Sagsfører reise derover, men han faar beskikket en Sagsfører paa Stedet til at optage dette Thingsvidne, og naar dette Thingsvidne er optaget, hvem skal saa bestemme Salæret? Saa maa Meningen efter Lovforslaget her være, at, saasnart Thingsvidnet er optaget, fastsætter Dommeren i Thingsvidnesagen Salæret. Er det ikke ogsaa den ærede Drdsførers Mening? (Drdsføreren: Jo!). Den ærede Drdsfører siger Jo, men der kommer nu for det Første den Indvending, at der staa i Lovforslaget, at et saadant Salær kun skal tilkjendes ved Kjendelse, hvor der ikke senere skal affiges en Dom. Man kommer der strax i en Modsigelse; thi der skal jo affiges en Dom i Hovedsagen, og som Forholdet er for Liden, bliver Salæret til den subsidiære Sagsfører da ogsaa tilkjendt under Hovedsagen. Jeg kan ikke indse, hvorfor man skal gaa bort derfra; men vil man det, maa Udtrykkene i alt Fald ikke staa, som de staa, nemlig at Salæret kun kan fastsættes ved Kjendelse, hvor der ikke senere skal affiges Dom i Sagen. Den Opfattelse, som Drdsføreren har udtalt sig for, stemmer heller ikke med, hvad Udvalget selv udtaler i

sin Betænkning, nemlig, at det paahviler den overordnede Ret, for saa vidt Salæret angaar, at prøve den underordnede Ret's Dom; thi hvor Salæret saaledes tilkjendes ved Kjendelse, udelukkes det rent fra Prøvelse af den overordnede Ret. Jeg veed ikke, hvorledes den overordnede Ret skal komme til at prøve det Salær, som en Dommer saaledes aldeles formløst har tilkjendt en Sagsfører; det kan ikke ske, forbi alle Midlerne til at faae det prøvet savnes. Jeg vil som Exempel nævne et andet Tilfælde, som ogsaa er meget hyppigt. Naar under en kriminel Sag en Sagsfører beskikkes til at overvære en Vidneførsel, hvor en Person er arresteret og ikke kan bringes til Stedet, hvor Sagen føres, naar der altsaa beskikkes en subsidiær Defensor i en Justitsfog, skal saa denne subsidiære Defensors Salær bestemmes af den Ret, hvor Forhøret optages? Det kan dog ikke være Tilfældet. Den kriminelle Sag skal naturligvis i sin Helhed kunne gaa til Overdomstolen. Jeg gjør blot opmærksom herpaa, fordi jeg mener, at for dem, som skulle bruge denne Bestemmelse, er den i høi Grad utydelig. Den ærede Drdsfører mener, at en saadan Kjendelse kan appelleres; men hvad vil det saa sige, naar Lovforslaget som en Lettelse, der i Virkeligheden ingen Lettelse bliver, bestemmer, at en saadan Kjendelse kan afgives til Retsprotokollen udenfor et Retsmøde og uden videre Formaliteter's Sagtagelse? Jeg skal nu holde mig til et af de Exempler, som den ærede Drdsfører selv nævner, nemlig at en beneficeret Sag afgjøres ved Forlig. Der skal altsaa Dommeren affige Kjendelse — hvorom? — om det Salær, som den beskaffede Sagsfører skal have, men tillige om, hvem der skal betale det, thi man kan ingenlunde, som man herefter skulde tro, gaa ud fra, at det Offentlige ubetinget skal betale den. Nei, det er ikke Meningen. Dommeren skal undersøge Sagen, og dersom dens Stilling er saaledes, at den beneficerede Part's Modpart burde have betalt Sagens Omkostninger, skal han ogsaa idømme Modparten dem, deriblandt det nævnte Salær, men deraf følger, at Kjendelsen maa have en vis Form, blandt Andet have en terminus executionis, og hvorledes det skal kunne opnaas derved, at Dommeren udenfor Retsmødet tager sin Protokol frem og skriver deri, ser jeg ikke. Det er dog — og det haaber jeg ogsaa er erkjendt — et Hovedspørgsmaal, om Modparten eller det Offentlige skal betale Salæret, thi ved at forlige en Sag kan en Part naturligvis ikke vælge Salærets Betaling fra sig over paa det Offentlige. Jeg har nu nævnt flere Exempler, hvoraf det, som det forekommer mig, vil fremgaa, at det Naturlige og Rigtige vil være at lade Forholdet blive akkurat, som det er, nemlig at lade Kjendelsen blive affagt i Retten. Det er ingen Ueilighed for Dommeren at affige den der. Han har akkurat samme Ueilighed, enten han hjemme i sin Stue tager sin Retsprotokol frem, benævner Sagen og